

Fáysta Írók, Riporterek Közös Alkotásai
2012. december

(Alapítva: 1986.)
XVII. évfolyam 118. szám

rajz: <http://browse.deviantart.com/traditional/?order=9&q=christmas+tree&offset=24#/d19ltoc>

**„Nöl a dér, álom jár,
hó kering az ég közt.
Karácsonynak ünnepe
lépeget a fák közt.”**

Weöres Sándor

KARÁCSONY 2012./KARÁCSONYI GONDOLATOK

„Karácsony. A legendák szent ünnepe, amely a legszebb, a legdicsőbb valamennyi közt. Karácsony... e szónál millió szív dobban össze, s millió ajkról hangzik fel a hála, a zsolozsma a nagy mindenség Urához, aki beváltá az ígéretet, s Megváltót adott a bűnös emberiségnek.” (Ady Endre)

A keresztény világban a karácsony Jézus születésének napja. Sok helyen a szeretet ünnepének nevezik. Bár lehet, hogy ez elcsépeltté vált, de valahol a lényegét fogalmazza meg ennek az ünnepnek.

Mi a titka a jó karácsonynak? Az, hogy mennyiért vesz valaki ajándékot? Vagy mennyi ajándékot vesz? Tényleg lehet fokmérője az ünnepnek, hogy keveset vagy sokat költünk? Biztosan nem.

Vagy az, hogy várunk valami csodára? Ez a csoda nem külsőben jelenik meg – nem a csodásan csomagolt ajándékban, nem a csodás karácsonyfában, hanem szavakban, érzésekben kell, hogy érvényre jusson.

Mit ér az ajándék, ha idegesek, ha türelmetlenek, ha ingerlékenyek vagyunk a szeretteinkkel? Tényleg ér az ajándék valamit szeretet nélkül?

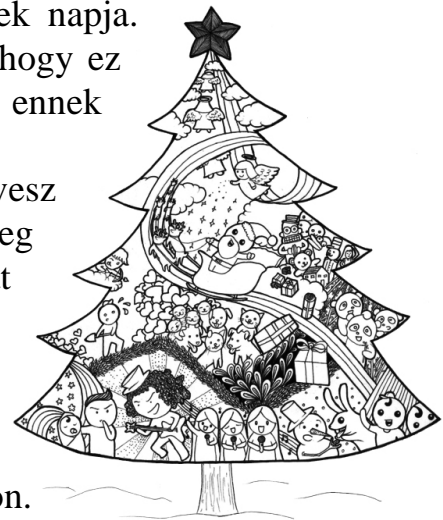
Nem szabad, hogy csak az a néhány karácsonyi nap legyen szeretetteljes. Minden napunknak annak kell lenni. Hiszen szeretet nélkül nincs élet, nincs békesség, nincs harmónia, nincs szabadság, nincs igazság és nincs jólét sem. Kell ennél nagyobb ajándék? Biztosan nem.

Miért fontos a szeretet? Mert a legtöbbet adhatja az ajándékozottnak és az ajándékozónak is, nem úgy, mint a reklám szerint a csokoládé. A szeretet képes a civakodót kibékíteni, a széthúzókat egy oldalra állítani, a hibák helyett az erényeket észrevenni, az ellenfélben meglátni az értéket. Akinek lelkében szeretet, harmónia van, az a környezetére is ezt sugározza – a családjára, a barátokra, a munkatársakra. A szeretet nem gyöngeséget jelent, hanem óriási erőt.

A téli napfordulóhoz kötött ünnepek (bármilyen kor, bármilyen nép ünnepéről is legyen szó) lényege az újjászületés. A keresztények is évről évre megünneplik Krisztus születését. És ugyanígy lehet a szeretetnek is a legfontosabb tulajdonsága, hogy újjászületik. Történjék bármi, mindig megújul. Aki igazán szeret, annak lesz mindig annyi szeretete, hogy a rászorulóknak szétossza.

„Küszöbön áll az a nap, az az egyetlen egy nap az évben, mely hivatalosan is a szereteté. Háromszázhatvanöt nap közül háromszázhatvannégy a gondjaidé, céljaidé,

munkádé, és a szereteté csupán egyetlen egy, s annak is az estéje egyedül. Pedig hidd el, Ismeretlen Olvasó, fordítva kellene legyen. Háromszázhatvannégy nap a szereteté, s egyetlen csak a többi dolgoké, s még annak is elég az estéje.” (Wass Albert)

Kívánok minden kedves diákunknak, kollégáimnak nagyon boldog, szeretetteljes karácsonyt, és örömben, sikerekben gazdag új évet!

Dr. Zántó Edina igazgató

Szalagavató 2012 nov. 30.

Nagy örömmel fogadtuk a hírt, hogy dr. Zántó Edina igazgatónk minket kért fel: írjunk a szalagavatóról egy cikket a Firkába.

Idén az ünnepély időpontja egybeesett iskolánk névadójának névnapjával, András-nappal.

Fantasztikus szalagavató volt, sok jó és érdekes programot láthattunk. Az előadók között voltak jelenlegi és voltak fáysta öregdiákok is. Volt, aki a zenekarával lépett fel, aki szólóban citerázott, valamint aki prózát mondott. Nagyszerű volt még iskolánk tanári karának műsora is.

A Fáy hagyománya szerint ezen az estén

került sor a Féner-díj átadására. Utána mi, végzős diákok megkaptuk az iskola

címerét ábrázoló szalagot, melyet azóta is büszkén viselünk.

Ezután eljött a várva várt pillanat: mikor végre bemutathattuk táncainkat, amelyekre több verejtékes délutánon át készültünk. A mi osztályunk, a 12.b egy bécsi keringőt és egy osztálytáncot mutatott be. A bécsi keringőhöz a Teleki Blanka Közgazdasági Szakközépiskolából csábítottuk át a lányokat, illetve a szerencsésebbek saját barátnőjükkel táncoltak.

Az osztályunk egy 3 zenéből összevágott, maffia jellegű táncot mutatott be.

A táncokat Felföldi Attila versenytáncos, volt fáysta diák tanította be. A sok készülődés, gyakorlás meghozta gyümölcsét, jó érzés volt számunkra az, mikor a közönség már az előadás közben tapsolni kezdett.

A műsor végén minden diák felkérte szüleit, tanárait és rokonait táncolni. A szalagavatóest 22 óráig tartott.

Utána kezdődtek az after partyk, amik, a „hírek” szerint, mindenkinél nagyon jól sikerültek.

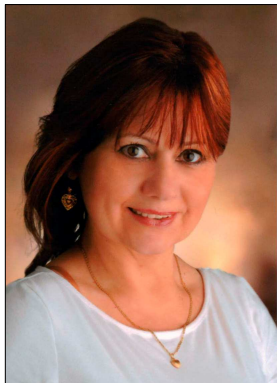
2012. évi Féner-díj kitüntetettjei:

I. fokozat: Németh Imre Dávid 13.e,
Landthaller Ede 12.b, „osztályunk büszkesége”

II. fokozat: Göntér Ábel 12.e, Schirger Tamás 12.e

III. fokozat: Mészáros Gergely 13.e

Nemere István és Landthaller Ede 12.b

Szalagavató, ahogy a rendező látja

Nem is számoltam össze, hány szalagavatót szerveztem már a Fáyban. Egy kivételével 1997 óta folyamatosan én rendezem ezt az iskolai ünnepséget. Hosszú ez az idő!

Mindegyik egy kicsit más volt. Mások voltak régebben a helyszínek is. Például a kőbányai Pataky Művelődési Házban, a Csepeli Sportsarnokban, a Népstadion mellett a

Körcsarnokban, a Bolgár Kultúra Házában is volt sok éven át szalagavató. Érdekes, hogy a lányom óvodásként volt először a Fáy szalagavatóján, aztán később gimnazistaként, sőt az ő szalagavatója is a KEK-en volt...

Szóval mindig nagy izgalom, nagy öröm és nagy várakozás előzi meg.

Készülnek a végzős osztályok a táncokkal már szeptember óta, készülnek az osztályfőnökök, készül a tantestület, készülök én is.

Szeretnénk örömet, felejthetetlen élményt, visszatérhetetlen pillanatokot adni Nektek, szüleiteknek, vendégeinknek, az egész tantestületnek.

Az ünnepelteket én köszöntöttem elsőként néhány útravalónak szánt gondolattal, majd elkezdődött az előadás.

A mostani műsorban a 12.e osztály tanulói szerepeltek. Konferáltak:

Rácz Alex, Sinkovics Bence és Szalay Attila. Először hagyományoszerűen megemlékeztünk Fáy

Andrásról, majd rövid irodalmi és zenei program következett.

Idén elhangzott Karinthy Frigyes Elkéstem c. novellája Solymosi Roland 12.e osztályos diák előadásában. Ezt követően Bársony István 12.e osztályos tanuló népdalokat adott elő citerán.

Hagyomány már iskolánkban, hogy régi diákok is fellépnek. Most Szőr Olivér, aki 2010-ben érettségizett, valamint Gémesi Katalin gitár- és énekművész zenésztársával, Kutik Rezsővel szerepeltek.

Külön köszönet az iskola tanári kórusának és Tóth Károly tanár

úrnak, aki betanította a dalokat. Ez is szokássá vált már szalagavató ünnepségeinken. A Féner-díj kiosztására mindig egy régen végzett öregdiákot szoktunk felkérni. Az idén Kopereczki Pétert, 60-as években érettségizett diákot kértük fel, aki egyenesen Svédországból jött erre az ünnepségre. Az alsóbb évfolyamosok nevében Vámos Levente 11.e osztályos diák, a végzősök nevében Pehl Tibor 13.e osztályos tanuló mondott köszöntőt, és külön meglepetésre, váratlanul Landthaller Ede 12.b-s is mondott hálás szívvel köszönetet tanárai eddigi munkájáért.

Majd dr. Zántó Edina igazgató asszony mondta el szalagavatói ünnepi beszédét.

A szalagtűzés után szünet következett, ahol tombolát lehetett venni, a tombolavásárlással az iskolai alapítványt lehetett támogatni.

A végzős osztályok táncai előtt meglepetéstancként Fehér Krisztián 12.e osztályos diák néhány társával széki párostáncokat adott elő. Mindhárom végzős osztály, a 12.a, a 12.b és a 13.e táncolt bécsi keringőt, illetve osztálytáncot.

Az osztályok megható, felejthetetlen élményt adtak mindenki számára. A diákoknak, mert örömet adtak, a vendégeknek azért, mert örömet kaptak.

Köszönöm minden kedves közreműködőnek a segítséget!

Külön köszönet illeti Sinkovics Ferenc urat és nejét, Ágnes asszonyt, a szülői szervezet tagjait, akik a büfé- és háttérmunkákkal segítettek bennünket. Remélem, hogy diákjainknak, a szülőknek, a tanároknak, tehát mindenki számára szép este volt ez.

Minden kedves Firka-olvasónak békés, boldog, áldott karácsonyt kívánok!

Sok szeretettel: Csókásné Gémesi Ildikó ☺

Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat

A Ferencvárosi Önkormányzat hetekkel ezelőtt meghirdette, hogy Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzatot (GYIÖK) hoz létre. Volt tehát iskolánkban is választás, illetve volt a kerületben a megválasztott képviselőknek – iskolánként egy-egy, ahol általános és középiskola is működik, ott kettő.

A megválasztott képviselők saját maguk közül választottak egy polgármestert, egy általános iskolai meg egy középiskolai alpolgármestert. A mi

iskolánkból Németh Imre Dávid 13.e osztályos tanuló lett a polgármester. Gratulálunk neki!

Az ünnepélyes eskütétel december negyedikén volt a Ferencvárosi Művelődési Központban, ahol dr. Bácskai János, Budapest IX. kerületének (Ferencváros) polgármestere köszöntötte az egybegyűlteket. Elmondta, milyen fontos, hogy egy szabad és demokratikus, csak a törvények és a jogelvek által irányított ország fiataljai

egészen fiatal kortól ezt a politikai környezetet szokták. Majd minden jót kívánt a megválasztottaknak.

Ezt követően az ifjúsági képviselők, az alpolgármesterek és a polgármester ünnepélyesen letette az esküt.

A megválasztott polgármester beszédében megköszönte választói bizalmát, és tett hitet a felelős munka

mellett. Az ünnepséget rövid műsorszámok zárták (zene, tánc, ének).

Még egyszer szívből gratulálunk Németh Imre Dávid 13.e osztályos tanulónak, és kívánjuk, hogy az érettségire készülés nem könnyű időszakában is sikerrel végezhesse azt a munkát, amire a kerület majd' 4000 választó diákja feljogosította!

Dorozsmai Károly általános igazgatóhelyettes

Fegyencvárosi DÖK-ülés

2012. egyik októberi napján tartott ülést a Ferencvárosi Diákönkormányzatok Szövetsége. Itt minden ferencvárosi iskola képviseltette magát. Iskolánkat 4 fő: Bujtás Attila tanár úr, Németh Imre Dávid (13.e) Göntér Ábel és Schirger Tamás (mindketten 12.e osztályos tanulók) képviselték.

Meghívást kapott a XVI. kerületi Kertvárosi Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat is, hogy ismertessék számunkra az ő általuk kidogozott programot, ami szerintük az országban egyedülálló és hasznos. Feszült figyelemmel követtük előadásukat. Náluk a diákönkormányzat elnökválasztását szabályos kampányolás előzi meg, az iskola falait beborítják a magukat ajánló és programjukat is ismertető, minden jót ígérgető elnökjelöltek arra kérve a diákságot, hogy órájuk szavazzanak. Miután megválasztották a DÖK elnökét, aki mindenféle programokat szervez (például a fél várost megbénító kerékpártúra, természetesen rendőri felvezetéssel...), pincéket vásárolnak önkormányzati pénzből, majd azt felújítva és berendezve a saját klubjuknak nevezik ki, és ott élik délutáni kis életüket. Amikor már ez sem elég, önkormányzati támogatással (...) kibérelnek például egy uszodát, és ott esti partit tartanak, de mint elbeszélésükből kiderült, már többségük nem elégszik meg az ilyesfajta programokkal.

Miután ismertették fenséges programjukat, kérdezni is lehetett tőlük. Túl sok kérdés nem érkezett, kíváncsiskodtunk, milyen célból végzik ezt a tevékenységüket, az iskolaközösség összekovácsolása hangzott el egyedül mint elfogadható értelmes magyarázat.

Tehát már tudjuk, milyen irányba tart a fejlődés, az ülésen kiderült, hogy a mi iskolánkban is erre van szükség és igény. Nagyon hasznos volt számomra, hogy megjelenhettem, remélem, még sok-sok ilyen eseményen részt vehetek!

Simon Viktória: **Tanítás tanulása a Fáyban**

Szeptember elejétől november közepéig voltam része az iskola életének magyartörténelem szakos gyakorló kistanárként. A körülöttem élő emberek gyakran megkérdezték tőlem,

milyen érzés tanítani nálatok. Azt mondtam nekik, hogy még soha semmi nem volt ilyen jó, azonban még soha semmi nem volt ilyen nehéz. Most is így gondolom.

Nehéz volt korán kelni, megszokva, hogy az egyetemen nem kell. Nehéz volt felkészülni napról napra, igyekezni újat hozni, mindig egy kicsit máshogy csinálni, jobban csinálni. Kérdezte tőlem egy diákom, hogy mi jár a fejemben, miközben tanítok. Kezdő tanárként az ember csak arra tud gondolni két évszám között, hogy el ne rontsa a következőt. Na persze annál inkább elrontja. Ez már csak ilyen. Aztán nehéz volt dolgot javítani. Nem csak azért, mert harmincháromszor kellett figyelmesen végigolvasni ugyanazt, hanem mert nagy felelősséggel jár. Hiszitek vagy sem, egyest adni nem jó dolog. Csacsisággal teleírt dolgozatra sem, üres lapra sem, összegyűrtre meg végképp.

Az elmúlt három hónapban több időt töltöttem a fáystákkal, mint a családommal vagy a barátaimmal. Talán olykor kicsit soknak éreztem, de pontosan tudom, hogy ezzel a 13.e sem volt másképp, akik néha talán úgy gondolták, rossz üzletet kötöttek velem. Azonban magabiztosan mondhatom,

hogy a Fáyban tanítani mégiscsak nagyon jó volt. Rengeteget tanultam mentoromtól, Dr. Zántó Edina igazgatónőtől, akinek szeretném megköszönni a segítségét, a támogatását és az idejét, amit rám fordított. De rengeteget tanultam a tanítványaimtól is. A szakmáról, az életről, az emberekről, magamról. Köszönöm a sok tapasztalatot, élményt, pozitív visszajelzést, és köszönöm a türelmet meg a közös munkát is. Jó volt látni, amikor megtanultatok valamit, amikor érdeklődtetek és aktívan részt vettek az órákon. Köszönöm továbbá azt a sok segítséget, amit a tanárkollégáktól és az iskola dolgozóitól kaptam, legyen az akár egy óraterv, egy csésze tea, egy könyv vagy egy CD. De legfőképpen köszönöm, hogy szeretettel fogadtak és kollégaként kezeltek, mert ez közel sem minden iskolában jár ki az egyetemistáknak.

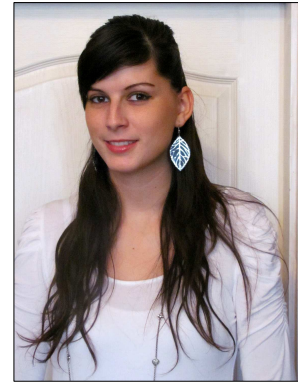
Sok tanár tanított életem során. Volt köztük számos, akit tiszteltem, de akadt olyan is, akit egyáltalán nem. Most azt hiszem, talán egy kicsit mindegyiket kellett volna. Függetlenül attól, hogyan tanítottak vagy milyen emberek voltak, ha másért nem, azért az erőfeszítésért, energiáért, időért, amit a sajátjukból adtak tanítványaiknak. Ugyanezt szeretném javasolni – most már külső szemlélőként és még nem tanárként – a fáystáknak is. Végül pedig ezúton kívánok kitartást a mindennapok mókuskerekéhez, erőt a tanuláshoz és sok sikert az élethez. Sose felejtsetek el, hogy honnan jöttetek és hogy merre tartotok. Bárhol is kérdezik ezután,

mindig büszkén mondjátok ki, hogy a Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskolában tanultatok,

ahogyan én is mindig büszke leszek rá, hogy egy kicsit itt taníthattam.

Gyakornokként a Fáyban

2012 szeptemberében kaptam meg a hírt, hogy a Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskolában fogom eltölteni az összefüggő, tanári gyakorlatomat. Ez az információ első hallásra nagyon meglepett, hiszen az egyetlen hallottam már az iskoláról, tehát tudtam, hogy az egyetlen olyan gyakorlati hely, ahol csak fiúk tanulnak, és a műszaki beállítottság a meghatározó. Tisztában voltam vele, hogy nem lesz könnyű dolgom történelem–magyar szakos, ráadásul abszolút kezdő tanárként, éppen ezért izgalommal vártam a tanítás időszakát. Igazi kihívásnak tekintettem itt megállni a helyem, örültem, hogy megismerkedhetek egy ilyen közeggel is, valahogy közelebbnek éreztem a valósághoz, mint egy elitgimnáziumot. Az első néhány alkalom után megszoktam a fiúk érdeklődő tekintetét is, amelyek a folyosón kísérték lépteim, mindent kizártam, kizárólag a feladataimra koncentráltam.

Csókásné Gémesi Ildikó volt a mentorom, akivel a három hónapos, gyakornoki periódus alatt gördülékenyen tudtunk együttműködni. Az óralátogatások alkalmával számos módszertani technikáját, pedagógiai fogását lestem el, hiszen ennyi fiú között a megszokott, már bevált módszerek komoly mankót jelentettek számomra. A közös munkában nagyon tetszett, hogy mentorom viszonylagos szabadságot adott a tananyag feldolgozásában, nyitott volt új módszerekre, egyéni ötleteimre. Ami külön jólesett, hogy bevont a Fáy életébe teljes egészében, részt vettem színházlátogatáson, bécsi kiránduláson, szalagavató ünnepségen, fogadóórán, szülői értekezleten, tanári értekezleten, Toyota-napon, és ezek igazán emlékezetes és tanulságos alkalmak voltak a számomra. Az intézmény dolgozói és a tantestület is nagyon befogadó volt irányomba, sikerült jó viszonyt kialakítani, így szívesen léptem be a humán kabinetbe minden nap.

A diáksággal is hamar megtaláltam a közös hangot, jó hangulatú órákat töltöttünk el együtt. Azonban a Fáyba járó gyerekek nagyon elevenek, közvetlenek, fegyelmezésük és irányításuk nem minden esetben bizonyult könnyű feladatnak. Két eltérő korosztályt oktathattam, 9.a-ban, 9.b-ben és a 12.e-ben vettem át a magyar-, illetve történelemórák tanítását. A kisebbek előbb fogadtak el tanárként, megadták a kellő tiszteletet és figyelmet, náluk az alapvető nehézséget a csoportviarzás jelentette, hiszen még minden héten változtak a hierarchiaviszonyok, így nyugtalanság és versengés volt tapasztalható. A 12.e-nél inkább partnerségi viszonyt sikerült kialakítani, hiszen a korkülönbség is elég minimális volt, de ez nem ment a tanulás rovására. Náluk módszertanilag változatosabb órákat sikerült tartanom, sok

csoportmunka, drámapedagógia, kreatív írás kapott helyet, hiszen szeretnek szerepelni, és képességeik is lehetővé teszik a játékos tanulást. A hónapok alatt mindegyik osztályt megkedveltem, így fájó szívvel búcsúztam el első diákjaimtól. Néhányukkal bensőséges viszonyt sikerült kialakítani, amelyet a bizalom és az elfogadás legfőbb jeleként értelmeztem, és megtisztelőnek érzem.

Az itt eltöltött három hónap nagyon meghatározó élmény számomra, még inkább megerősítette elkötelezettségemet a tanári pálya iránt. A váratlanul adódó helyzetek megoldása, pedagógiai célkitűzések elérése, az egyes tanulók személyiségfejlesztése izgalmas feladatként tűnnek fel a szememben. A pedagógusi hivatást rendkívül változatos szerepkörnek tartom, amellyel a jövő nemzedékeit egy meghatározott értékrend mentén taníthatom, formálhatom, nevelhetem. A Fáynál jobb, befogadóbb gyakorlati helyszínt nem is kívánhattam volna magamnak, hálás vagyok mindenkinek, aki ezekben a hónapokban segítségemre volt. Tovább fogom vinni a jó híret, sőt még ajánlani is fogom az egyetemen az alattam járó évfolyamokon. Sikerélményként könyvelem el ezt az időszakot, hiszen sikerült megállnom a helyem tanárként ebben a sajátos közegben, és ezután már kamaszkorú fiúk előtt biztosan nem jövök zavarba. ☺

Kertai Bettina a Károli Gáspár Református Egyetem végzős hallgatója, a Fáy lelkes kistanára

Zsák, zsák, telizsák

Sikerrel zárult jótékonysági akciónk, amelynek keretében rászoruló családoknak gyűjtöttünk tartós élelmiszert, gyerekjátékot és ruhaneműt.

A Dél-Budai TISZK-hez újonnan társult Hunfalvy János Szakközépiskola már több éve – a Mikulás napját megelőző héten – gyűjtést rendez a mezőkövesdi családsegítő szolgálat javára. Ehhez a kezdeményezéshez csatlakozott idén a többi tagiskola, köztük a Fáy is. Az alapötlet az volt, hogy minden osztály kap egy nagy papírszákot, amit megtölthet mindazzal az élelmiszerral és játékkal, aminek egy nehéz körülmények között élő család így karácsony előtt örülne. A mi iskolánkban 11 olyan adakozó szellemű osztály akadt, akik összefogtak a jó ügy érdekében, és vagy

egyéni hozzájárulásokból, vagy közösen osztálypénzből összeállítottak egy-egy zsákot. Sok diák és kolléga hozott ruhaneműt és gyerekjátékot, ezeket külön csomagoltuk, így összesen kb. 25 zsáknyi adományt gyűjtöttünk alig egy hét alatt.

Indulás előtti nap délutánja a raktárban

December 5-én aztán autóba ültünk Hangya Gábor tanár úrral, és két másik iskola járművével közösen személyesen vittük el Mezőkövesdre a hat iskola jótékonyágának eredményét: mintegy 2 tonnányi élelmiszert, ruhát, cipőt, játékot.

Diákok segítenek bepakolni a zsákokat

Mezőkövesden nagy örömmel fogadtak minket a családsegítő szolgálat dolgozói. A szervezet vezetője elmondta, minden

zsák és adomány a megfelelő helyre kerül. Munkatársaik előzetesen felmérték és kialakították a célcsoportot, így a napokban már el is kezdték széthordani a zsákokat Mezőkövesdre és a környékbeli falvakba a leginkább rászoruló családoknak. A gyerekek méreteit is már korábban összeírták, így a ruhákat, cipőket egyből elkezdheték szortírozni.

Üresen kongó utánfutóval jöttünk haza a jeges hidegben, de kellemes érzésekkel eltelve. Értelmet nyert minden zacskó liszt, megunt plüssállat és kinőtt pulóver. Különösen a karácsonyi ünnepek előtt mindannyiunknak jólesett annak megtapasztalása, hogy adni jó.

További képek és az Észak Online kapcsolódó cikke a honlapunkon megtalálható.

Ratkovics Mónika

110 éves a halasi csipke

A halasi csipke először 1902-ben volt látható az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításán, amelyet az Országos Iparművészeti Múzeumban tartottak.

A tegnap (2012. december 13.) nyílt kiállítás az azóta eltelt 110 évet kívánja bemutatni – természetesen az Iparművészeti Múzeumban – közel 150 csipke bemutatásával.

Dr. Takács Imre, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója köszöntötte a vendégeket. A halasi csipkét dr. Várnai László, a Halasi Csipke Közalapítvány kuratóriumának elnöke és Mádl Dalma asszony is méltatták. A kiállítást Matula Ágnes televíziós szerkesztő nyitotta meg.

Mint megtudtuk, a vert csipkével szemben az úgynevezett levegőben varrott csipke készítésének nem volt hagyománya nálunk. Az első igazi magyar, varrott csipke a halasi csipke volt, melyet Dékányi Árpád (1861–1931) erdélyi származású rajztanár tervezett, és Markovits Mária (1875–1954) kivitelezett. Dékányi a Mintarajztanoda egykori diákja, a háziipari mozgalom mozgatórugója, később az Iparművészeti Iskola háziipari osztályának vezetője volt. Ő tervezte a különleges szépségű halasi csipke

mintáit, melyeket a szecesszió formavilága, a magyar népművészet mintakincse, illetve a család nőtagjai által készített és gyűjtött kézimunkák inspiráltak.

A kezdeti munkáknak három típusa van: a vastag és a vékony lencsérnás, valamint a színes selyemszálas csipke.

A 30-as évektől kezdődött a „terítő korszak”, akkor készültek a csipkeképek és a magyar címer.

A halasi csipke kedvelt diplomáciai ajándék is már a 20. század elejétől.

A 110 év alatt nagyszámú diplomáciai ajándék került a világ különböző pontjaira, pl. színes legyező Roosewelt Alice-nak, egy csipketarsoly, terítő és legyező Zita királynő koronázására, címer Horthy Miklósnak, hatalmas terítő Julianna holland trónörökös számára, terítő II. János Pál pápa részére, és 2004-ben Mádl Dalma asszony ezüst tálcába foglalt halasicsipke-ajándéka a japán császárnénak és II. Erzsébet királynőnek. Az idei évben halasi csipkekeresztet ajándékoztak XVI. Benedek pápának.

2010-ben a Magyar Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékébe is felvették, ahol élő hagyományként 2012-ben a Magyar Szellemi Kulturális Örökség Milleniumi Díját is megkapta.

A kiállítás érdekessége, hogy megtekinthető az iskola tulajdonát képező „A Fáy család címere” halasi csipke, mely egyébként az igazgatói iroda éke és dísze. Farkasfalvi Kornél tanár úr ajándékozta az iskolának 1932-ben.

VIII. SZAKE Országos vers- és prózamondó verseny, Mosonmagyaróvár

2012. november 9–11. között Mosonmagyaróváron voltunk a kétévente rendezésre kerülő Szakközépiskolásokért Kulturális Egyesület Országos vers- és prózamondó versenyén.

Pehl Tibor (13.e) vers kategóriában indult, Solymosi Roland (12.e) pedig prózát mondott, aki 2. helyezést ért el, melyet oklevéllel és könyvekkel jutalmaztak.

Solymosi Roland felkészítő tanára Csókásné Gémesi Ildikó volt, Pehl

Tiboré dr. Zántó Edina, akiknek szeretnénk köszönetet mondani munkájukért.

A versenyről: 2 napos rendezvény volt, melyen első nap szabadon választott verssel vagy prózával léptek fel a diákok, másnap pedig kötelező művekkel mérték össze tudásukat. Mindvégig hangulatos és színvonalas volt a program. Szombat délután lehetőségünk volt kisvasúttal bejárni Mosonmagyaróvárt, majd a Futura Házába, azaz a Futura Interaktív Természettudományi Élményközpontba

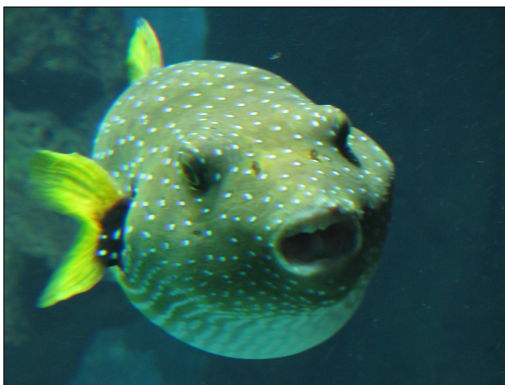
mehettünk, ahol különféle interaktív kiállítási elemekkel, játékos „feladatokkal” szemléltetik a legfontosabb fizikai törvényeket, többek között bemutatják a vizet, a levegőt és a tüzet mint természeti erőket, megismertetik a látogatókat a Szigetköz

természeti környezetével, növény- és állatvilágával, alternatív üzemanyaggal működő járművek „építésére” is van lehetőség stb.

Az eredményhirdetés a harmadik napon történt.

Solymosi Roland 12.e

Bécs – 2012. december 8.

December 8-án, egy fagyos hajnalon a Boci Travellel útra kelt a 12.e, a 13.e osztályok és a tantestület egy része Bécsbe, egy kis adventi csavargásra, vásárlásra.

Ki-ki vállalkozó szelleme szerint választott programot magának: vagy nekivágott a vásári forgatagnak, és a hideg ellen egy kis forralt bort vagy puncsot fogyasztott, vagy kihasználta az idegenvezető által ajánlott látnivalót, tehát elment

a Tenger Házába, és csak utána indult neki a Városháza előtti vásár „megrohamozásának”.

A Tenger Háza egy furcsa épületben kapott helyet. Még Hitler építtette azért, hogy védje a támadások ellen Bécsset, vagy innen tudjon támadni. Összesen hat épült belőle, 2-2 közel egymáshoz.

Egy kb. tízemeletnyi magas

betontömböt kell elképzelni, melynek falai 2,5 méter vastagok. A tetőről körbe lehet nézni Bécsset, az épületben pedig rengeteg akvárium, terrárium várja a trópusok, illetve a sivatag iránt érdeklődők seregét.

A vásár szerintem éppen olyan, mint bármelyik karácsonyi kirakodóvásár. Azaz a portékákat akár nálunk is meg lehet kapni, ugyanúgy lehet csemegézni helyi specialitásokat, mint nálunk, és éppen olyan tömeggel kell megküzdeni, mint mondjuk augusztus 20-án a Várban a Mesterségek ünnepén.

Aki még nem fagyott eléggé meg, vagy nem fáradt el, bemehetett a Schönbrunnba egy kastélytúrára, illetve sétálhatott a kastély előtti kirakodóvásárban (talán több volt a kézműves termék, mint a belvárosban) vagy a kastélykertben.

Az élményekkel telítődött csapat a késő esti órákban érkezett vissza Budapestre.

Dr. Zántó Edina

Donovaly (2012. december 16.)

Sítúrán jártunk az Alacsony-Tátrában, Donovalyban december 16-án. Reggel 6-kor indultunk az iskola elől, kb. 10 órára értünk a sípályákhoz, és délután 5-kor indultunk haza, így fél 9-re már otthon is voltunk, pedig elég rosszak voltak az úton a látási viszonyok – köszönet a Boci Travelnak (és természetesen a profi buszsofőrünknek), hogy épségben megjártuk az utat. Köszönjük Márton Péter tanár úrnak a szervezést, a síoktatást, mert mindenki, akinek csak egy csöpp elszántsága volt, hogy síeljen, az (legalább) belekóstolhatott ebbe a téli sportélménybe.

Én kis családommal mentem, nem tudunk síelni, így felszerelést sem vittünk, csak szánkót. Csak „feltérképeztük” a terepet. Tetszik, ahogy kicsik, nagyobbak lesiklanak a domboldalakon, ahogy elégedetten, felfrissülve, kellemesen elfáradva

elücsörögnek egy-egy tea mellett egy kiadós síelés után a sípályák melletti éttermekben, melegedőkben. Remélem, egyszer (hamarosan) mi is megtapasztalhatjuk majd ezt az élményt – mármint a síelését, nem a teázgatását természetesen.

Donovaly igazi síparadicsom. Mindent, amire vágyik egy síelő, itt megkaphat (legalább egy laikus szemszögéből nézve). A látvány, ahogy beér a busz az

útról a parkolóba, káprázatos. Fehér a hó... mint a természetben, emberi cipő még nem taposta le (nem az a latyak, mint ami munkába menet jellemző az utakra). Óriási méretű, havas fenyőfák, a felhők beúsznak a hegyekbe, időnként szemet vakító napsütés, mindeközben kristálytisza a levegő, hideg van, ami abszolút nem dermesztő. Mi csak sétáltunk, kicsit szánkóztunk, mégsem

fáztunk egy pillanatig sem. Finomat ettünk és ittunk, talán erre mondjuk, hogy full extrás élmények.

Kell ennél több ahhoz, hogy rákapjunk a síelésre? Ha valaki unja már a lakásban ücsörgést a hosszú téli estéken, ha valaki szeretné megmozgatni tagjait a hidegben, és ha még vágyik is egy kis síelésre, de valahogy eddig még nem engedhette meg

magának, hogy elmenjen egy sítúrára, vagy nem volt kivel elmenni, annak ajánlom a Fáy sítúráit. Kellemes társasággal, síoktatással egybekötött, hangulatos utazáson vehet részt – bárki, még az is, akinek életében először van síléc a talpán.

Dr. Hegedűs Andrea

Az AIDS elleni küzdelem világnapja

November 30-án egy maroknyi lelkes tizedikkel részt vettünk az AIDS elleni küzdelem világnapja alkalmából rendezett prevenciók napon. A programot Ferencváros önkormányzata szervezte a 8. évfolyamos és a középiskolás tanulók számára. A Ferencvárosi Művelődési Központban fél tíztől civil szervezetek vártak bennünket totókkal, interaktív ismertetőkkal. A résztvevők kisebb-nagyobb jutalom reményében tesztelheték a HIV-vel kapcsolatos tudásukat. A fásy fiúk, nem titkolt büszkeségemre, remekül állták a sarat, még ha időnként bele is kellett nézniük a biológiafüzetbe:-).

Tíz óra után dr. Szilávik János, a Szent István és Szent László Kórház főorvosa tartott előadást a HIV-fertőzésről és az AIDS-betegségről. Lendületes, közvetlen stílusú prezentációja révén sok ismerettel gazdagodtunk. Megtudtuk, hogy a statisztikai adatok szerint Magyarországon az elmúlt évben majd 30%-kal nőtt az újonnan regisztrált HIV-fertőzöttök száma. Az 1200 HIV-fertőzött mellett, akiket a Szent László kórházban kezelnek, kb. 5000-en vannak, akik még nem tudják, hogy megkapták a rettegett kórt. Pedig gyógyszerek hiányában néhány év alatt belehalnak a betegségbe. Így hát nem lehet eléggé hangsúlyozni az ingyenes és anonim módon is elvégezhető szűrések fontosságát. Hiszen ha időben felismerik, akkor az orvosi utasítások betartásával akár 40–50 évig is élhetnek tünetmentesen, sőt az is lehetséges, hogy egy HIV-fertőzött anyának biztosan egészséges gyermeke szülessen. Az otthon is elvégezhető nyáltesztre még várnunk kell, de egy egyszerű vérvizsgálat elvégzésével több budapesti szűrőközpontban meg tudjuk vizsgáltatni magunkat.

A program folytatásaként a frissítők elfogyasztása után kezdődött A vírus nyomában interaktív vetélkedő a Kék Pont Drogkonzultációs Központ szervezésében. Öt fős csapatunk sikeresen és kreatívan oldotta meg a feladatokat. Ötödik helyezettként könyvjutalomban, egy kis édességben és emléklapban részesültek. A csapat tagjai: Szeles Gábor 10.a, Fenyvesi Gábor 10.b, Brogyánecz Bence 10.b, Illia Krisztofer 10.c és Parragh Richárd 10.c osztályos tanulók. Ezúton is gratulálok nekik!

A verseny alatt a többiekkel meghallgattuk Klobusitzky György egyetemi mestertanár (Nemzeti Közszolgálati Egyetem) K+K+K+K című előadását, mely a közlekedés, a környezet, a kábítószeres korosztályos veszélyeire hívta fel a figyelmet. Az előadó mindent bevetett, hogy lekösse a fiatalok figyelmét... volt füstgép, diszkózene, lézerefény, amit el lehet képzelni. A fotók, videók, animációk és hangeffektek hatására a közönség hol harsogva kacagott, hol elszörnyedve hördült fel... és közben észrevétlenül, de remélhetőleg hosszútávon is megjegyezte, mire kell vigyázni a szórakozóhelyeken, hogy nagyon fontos előre megszervezni az utat egy-egy buliból hazafelé, vagy hogy milyen hatásai vannak a legális és illegális drogoknak az energiataltól kezdve a heroinig. Mert a veszély valós... az áldozatok is azt hitték, hogy velük nem történhet meg...

Ahhoz, hogy megőrizd az egészségedet, nem árt felvértezni magad némi háttérinformációval. Ezért így, utólag, az AIDS elleni küzdelem világnapja alkalmából töltsd ki az alábbi totót, hogy kiderüljön, elég tájékozott vagy-e ahhoz, hogy felelősségteljes életet élj!

1. Mit jelent az AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome) magyarul?

1. öröklődő immunbetegség
2. szerzett immunhiányos tünetegyüttes
- X. nemi úton terjedő immunbetegség

2. Mire utal a HIV betűszó?

1. az AIDS-betegség szinonimája
2. HIV-fertőzést okozó baktérium rövidítése
- X. AIDS-betegséget okozó vírus rövidítése

3. Megfertőződhet a HIV-vel az, aki

1. egyetlen egyszer szeretkezik fertőzött emberrel óvszer nélkül?
2. nincs beoltva ellene?
- X. nem mos WC használat után kezét?

4. Mi nyújthat védelmet a fertőzés ellen?

1. védőoltás
2. higiénias szabályok betartása, fertőtlenítés
- X. gumióvszer

5. Hogyan NEM terjed a HIV?

1. tetoválás, testékszer belövése esetén, ha nem steril eszközökkel történik
2. HIV+ emberrel közös evőeszköz, pohár, fogkefe stb. esetén
- X. HIV+ anya anyateje révén

6. A HIV fertőző testnedvek révén terjed. Melyek ezek?

1. hüvelyváladék, ondó, vér, anyatej

2. széklet, vizelet

X. nyál, verejték, könny

7. A HIV-fertőzött és az AIDS-es beteg közötti különbség:

1. a HIV-fertőzöttben még lappang a betegség, az AIDS-esnek már vannak tünetei

2. két különböző kórokozó okozza őket

X. a HIV-fertőzés még gyógyítható, az AIDS már nem

8. Gyógyszerek nélkül, melyek meghosszabbítanák az életét, az AIDS-beteg rendszerint

1. 1–2 héten

2. 6 hónap–2 éven

X. 5–10 éven belül meghal

9. A fertőzéstől számított hányadik héten mutathatók ki a fertőzést jelző ellenanyagok a vérből? Vagyis mikor menj szűrésre, ha nem védekeztetek a nemi aktus során?

1. rögtön másnap

2. 3–5 nap múlva

X. 8–12 hét múlva

10. Jelentkezhetnek-e tünetek a fertőzés korai stádiumában?

1. igen – szájpenész, övsömör, daganatos betegségek

2. nem – a fertőzésnek semmilyen azonnali tünete nincs

X. igen – rövid ideig tartó láz, átmeneti nyirokcsomó megnagyobbodás, rossz közérzet

11. Hány ember halt meg tavaly AIDS-ben a világon?

1. kb. 500 000

2. kb. 1 200 000

X. kb. 2 100 000

12. Az intravénás droghasználtnál mi okozza a HIV átvitelét?

1. az általános higiénia hiánya

2. közös tű- és fecskendőhasználat

X. rossz minőségű, szennyezett drog

13. Mennyi lehet napjainkban a HIV-fertőzöttek száma a világon?

1. kb. 10 millió

2. több mint 100 millió

X. kb. 50 millió

13+1 Melyik állítás igaz?

1. az orális szexnél is ajánlott óvszert viselni
  2. csak a homoszexuálisoknak és a drogosoknak kell a betegségtől tartaniuk
- X. a fogamzásgátló tablettá is nyújt némi védelmet a HIV ellen

Hanczvikkel Adrienn

A Mikulás-buli

Osztályfőnököm, Kovács Zoltán tanár úr megszervezte, hogy a ránk váró négy év megpróbáltatásai, az előttünk álló kemény munka ne kizárólag fiútársaságban múljon el, hanem színesebben, a gyengébb nem kedves képviselői jelenlétében íródjon a Fáy történetének ódon falai között, a méltán nagyhírű iskolánkban. A Fáy András SZKI szomszédságában található Szent István Közgazdasági Szakközépiskola 9.b osztályos tanulóira esett osztályfőnökünk választása.

Pár héttel ezelőtt felvette a kapcsolatot leendő testvérosztályunk vezetőjével, Hevesi Katalinnal. A két tanár rendezésében, pártfogásában valósulhatott meg ez a szerda délutáni rendezvény, Miklós napja előtti délután.

A Mester utcában található, két nagyhírű iskola 9.b osztályos tanulói nagyon várták már, hogy megismerkedhessenek a testvérosztályuk tagjaival, és egy igazán kellemes, izgalmas, szórakoztató és cselekményekben gazdag Mikulás-ünnepségen vehessenek részt velük.

A Mikulás-buli délután 3 órakor kezdődött. Izgatottan és lelkesen vártuk a vendégeinket, akik időben megérkeztek.

Egyesével felálltunk és bemutatkoztunk. Később csoportfényképezésre került sor. A lányok egy fénykép megörökítése céljából a fiúk előtt foglaltak helyet, míg mi, az erősebb nem képviselői mögöttük álltunk.

Mikor belépett a Mikulás, azaz a tanár úr, nagy kacagás hangzott fel. A Mikulás furcsa járművére és eszközeire tettek megjegyzéseket. Megkért 2 tanulót, hogy legyen ideiglenesen a Mikulás krampusza, és ossza szét a szaloncukrot és a mandarint. Ezek után a Téliapó elővett a zsákjából egy listát, amin a diákok feladatpárosítása volt, valójában egy olyan, „tudományosan” a személyiségjegyek és a fizikális öröklött tulajdonságokat figyelembe vevő, kidolgozott csapatkiosztás, amelyet a két osztályfőnök alkotott. Miközben a Mikulás létrehozta a párocskákat, akik mellesleg lelkesedve, esetleg lelombozva vették tudomásul a csapatok kialakítását,

mindenki elfogyasztotta, amit kapott a Mikulástól.

Utána levonultunk a tornaterembe ügyességi feladatok teljesítése céljából. Mindenki átöltözött kényelmesebb ruhába. Az első feladat, amit a pároknak kellett végrehajtani, mellkashoz szorított lufi kipukkasztása volt. Ez a feladat mindenkinek nagyon tetszett. A második feladat végzésekor egymásnak háttal kellett állni, és össze kellett karolni a másikkal, úgy kellett szaladva megtenni a kitűzött távolságot.

Sajnos többen elesetek a játék közben, de azért soknak sikerült épp bőrrel megúsznia. Utána 4-es csoportokat alkottunk. Az osztályfőnökünk ismertette a szabályokat, és kör alakban felállva elkezdtek dobálni a lufit. De sajnos ennek a feladatnak is sok áldozata volt a vízzel teli, kidurrant lufik miatt, akik utána nagyon mérgesek lettek azokra, akik megdobták őket. Egymás mögé felálltunk, és Kovács Zoltán tanár úrtól kaptunk egy gyufás skatulyát, amit orról orra kell átadni. Ez a feladat mindenkinek nagyon tetszett, mivel igazi közelségbe kerülhettünk a lányokkal.

Miután átöltöztünk, felvonultunk az osztályterembe, ott mindenki elfoglalt egy széket. Egyesével felálltunk és elmondtunk magunkról három-négy, számunkra fontosnak ítélt mondatot. Azután a tanáraink személyekre mutatóval el kellett róluk mondanunk azt, amit megjegyeztünk a másiktól. Miután meghallgattuk egymás bemutatkozását, a tanterem átrendezése kapcsán a padokat egy sorba toltuk, és mind a két oldalára székeket pakoltunk. A padsor egyik oldalára csak fiúk, másik oldalára pedig csak lányok ültek. Jóízűen beszélgettünk egymással, megismerkedhettünk a másik legfontosabb tulajdonságaival, 5 percenként cserélgettük egymást.

Sajnos nagy szomorúságunkra hamar elrepült ez az idő, a Szent István iskola 9.b lányainak menniük kellett. Reméljük, még sok ilyen jó hangvételű bulit tudunk szervezni az elkövetkező években.

Viktor Patrik 9.b

9.b testvérosztály

(2012. december 5.) Szent István Közgazdasági Szakközépiskola és Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola

Örömmel töltött el bennünket, hogy megkértek minket a fáy 9.b osztályos fiúk arra, hogy a mi osztályunk legyen a testvérosztályuk. Szívesen fogadtuk el ezt a lehetőséget, és nagyon vártuk, hogy megismerkedhessünk velük december 5-én.

15 órakor léptünk be az osztályterembe, ahol a fiúk lelkesen fogadtak bennünket. Az elején zárkózottabb volt mindenki (ez érthető volt, hisz még nem ismertük egymást). Az egészet ismerkedős játékokkal kezdtük el, majd a tornateremben váltóversenyekkel folytattuk. Mindenkinek volt egy párja a másik iskolából. Páros- és csapatjátékokat is játszottunk. A csapatszellem és az odaadás nagyon érezhető volt.

Miután ezek a versenyek lezajlottak, felmentünk a terembe. Ettünk, beszélgettünk, zenét hallgattunk, szóval jól éreztük magunkat, hiszen nyíltan beszélgettünk mindenki, és új barátságokra tettünk szert.

Fiúk, nagyon kitettetek magatokért.☺ Reméljük, máskor is lesz ilyen. Köszönjük.

Kaszala Pálma Nóra a Szent István Közgazdasági Szakközépiskola 9.b osztályos tanulója

A víz

„Semmi sem adja meg oly könnyen magát, mint a víz, mégis csupán ő képes a legkeményebb követ is szétporlasztani.” – vallotta Lao-Ce, a kínai bölcs 2500 évvel ezelőtt. A víz

életfunkciójáról, hatalmáról, természetformáló erejéről sokat lehet beszélni.

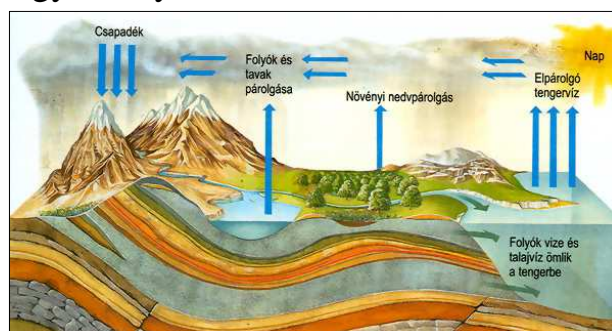
A víz, a tiszta víz, melyből évente 1000 litert is megiszunk

Az ember élete során sok mindent megtanul, mégis talán méltánytalanul kevesebbet tudunk a vízről, ami nélkül nincs élet. Pedig mindannyian napi kapcsolatban vagyunk vele. A tudósok szerint a Föld felszínének 70 %-át víz borítja. A Föld édesvízkészlete azonban csak 1–2 %. A víz életbiológiai szempontból nélkülözhetetlen. Milyen megdöbbentő, hogy az emberi szervezet 65–80 %-a víz, ami sejtenként más-más összetételű lehet. Például az agyban 90 % a víz. De a víz szállítja az oxigént is az egyes sejtekhez. Egy tengeri medúza testét 98 %-ban víz alkotja.

Napjainkat mosakodással kezdjük, mert a víz jó hatással van a bőrre. A teljes napszakban többször is igénybe vesszük vízfelvételnél és a -leadás során. Gondoljunk csak arra, hogy lélegzéssel mennyi vizet veszünk. De az este sem múlhat el fürdés nélkül. A víz külső és belső tisztítószer. Külső oldószerként hatva eltávolítja a szennyeződések, és felfrissít, belső tisztítószerként méregteleníti a szervezetet. Evéskor a tápanyagok vizes oldatba kerülnek. A víz az emberi sejtek nagyon fontos alkotóeleme. A testünkben lejátszódó kémiai folyamatoknak vízre van szüksége, ezért minden sejtben megtalálható. Ehhez napi 2–2,5 l víz elegendő. A testünkben lévő víz léte is magyarázza az öltözködés szükségletét, hiszen az emberi élet biológiája is egy adott hőfokon funkcionál. A víz szabályozza a testhőmérsékletet és biztosítja a vérkeringést. Az emberi szervezet a víz segítségével képes védekezni. Például, ha nagy energiát kell kifejteni, ami sportolók arcán nap mint

nap jól látható, verejtékezünk. Ilyenkor az emberi szervezet vizet és sókat választ ki. A bőr felületéről elpárolgó víz hőt von el, ezért hűsít. Minél nagyobb a hőmérséklet, annál nagyobb a párolgás. Ezért is iszunk nyáron több vizet. A víz hőfelvétele és hőmegtartása feltétele a biológiai egyensúlynak. Az ember hidegben megfagyhat, meleg vidéken kiszáradhat.

A víz egy különleges anyag. A Föld felszínén szilárd, folyékony és légnemű állapotban található. A víz szobahőmérsékleten színtelen, szagtalan, íztelen, átlátszó folyadék. Ha azonban változtatjuk hőmérsékletét és a ráható nyomást, megváltoztatja halmazállapotát. Vízből hűtve jég, melegítve gőz keletkezhet, de hideg időben a vízpárából jól látható zúzmara keletkezik. Minden állapotváltozáshoz meghatározott hőmérséklet és nyomás tartozik. Például 0 °C-on és légköri nyomáson (10⁵ Pa) a vízből jég lesz. 100 °C-on és légköri nyomáson a víz forni kezd, és gőz formájában elpárolog. Érdekes azonban, hogy alacsonyabb nyomás esetén csökken a forráspont, nagyobb nyomáson növekszik.

A víz különleges tulajdonsága, ha folyékonyból szilárd halmazállapotúvá válik, akkor kitágul. Az autósok ezért a vízhűtéses motorok esetén fagyállóval védekeznek. A fűtetlen házak

vízvezetékeit víztelenítik, mert a táguló jég könnyen okoz csőtörést.

A víz az egyetlen olyan anyag, amelynek sűrűsége szilárd állapotban kisebb, mint folyékonyban. Ezért úsznak a jégtáblák a folyók tetején.

A víz a Földön állandó körforgásban van. Ez biztosítja a Föld klimatikus rendszerét, ami fizikai, kémiai és biológiai folyamatokat foglal magában.

A vízforgás hajtóereje a napsugárzás energiájából keletkezik, de az élőlények is hozzájárulnak.

Ahogy a képen látható, a víz lassan elpárolog az óceánokból, folyókból és tavakból. A légkörben felhő formájában cseppfolyósodik, majd ha az atmoszféra képtelen tartani a víztömeget, az eső vagy hó, vagy jég formájában a földre hullik, visszakerül kiinduló helyére.

Milyen csodálatos dolog látni az égen a szivárványt! A nap sugara az égen megvilágítja a vízcseppeket, melyek, mint a prizmák, a fényt megtörik, s az alapszint komponenseire bontják.

Ha a vizet kémiai szempontból vizsgáljuk, egy vízmolekula egy oxigénatomhoz kovalensen kötődő két hidrogénatomból áll. A H₂O-t összetartó kémiai kötések fontosak a víz alakjának és szerkezetének megadásában. A hidrogént pozitív, az oxigént negatív töltésűnek tekintjük. A víz speciális tulajdonságát a hidrogénkötések biztosítják.

Ez határozza meg a víz magas forráspontját, a jég olvadáspontját, a nagy felületi feszültségét és a viszkozitását is. Ez a speciális kötés az alapja annak, hogy a szilárd víz sűrűsége kisebb, mint a folyékonyé. Amikor a vizet oldószernek használják, ezt az erős hidrogénkötést kell elszakítani. Sókkal, savakkal, bázisokkal, cukrokkal, egyes gázokkal a víz könnyen keveredik, velük képes homogén folyadékot alkotni.

A víznek és a jégnek jó a szigetelőképesége. A víz lényegében nem nyomható össze. Ez a tulajdonsága ad tartást élőlények számára. Gondoljunk csak egy levágott virágra! Vízutánpótlás nélkül lekonyul, elhervad. De például az emberi szervezetben a test tartása mellett sok belső szervet elválaszt, amivel csökkenti a belső súrlódást a gördülni képes molekulái miatt. Ez a súrlódási jelenség észlelhető akkor is, amikor az autó nedves úton közlekedik. Gördülő molekulákon közlekedni kisebb sebességgel lehet, mint szárazon. Érdekes még az is, hogy a víz a felszínéről kezd el megfagyni.

A víz élettér számtalan élőlény számára. Víz nélkül az élet elképzelhetetlen. Vigyázzunk rá, ne szennyezzük, ne pazaroljuk! És sokkal jobb, mint néhány cukros műital. Sajnos a víz mennyisége is véges.

Aki a vízről még többet akar tudni, keresse a róla szóló tudományos írásokat.

A dohányzás illemtana

Manapság egyre többen dohányoznak, a rengeteg egészséges életmódra buzdító reklám ellenére. Ha már egyszer ennek a káros szenvedélynek hódolunk,

igyekezzünk bizonyos formát adni neki, ugyanis a dohányzásnak megvannak a maga illemszabályai. Az ide vonatkozó illetanhoz nem csak az tartozik, hogy ne kényszerítsük nem dohányzó társainkat, hogy ők is a mérgező füstöt szívják; a dohányosok között is léteznek alapvető udvariassági formulák.

Egyre több kampány készül azzal a céllal, hogy felhívja a figyelmet a dohányzás egészségkárosító hatására, ám úgy tűnik, kevés sikerrel. Még mindig számtalan égő cigarettával találkozni a dohányzásra még lehetőséget adó szórakozóhelyeken, ráadásul az utcán eldobott csikkek mennyisége sem azt mutatja, hogy csökkenne a dohányzók száma.

Ennek ellenére mi most nem e minden kétséget kizáróan káros szokás ellen lobbiznánk, csupán felhívnanánk a figyelmed arra, hogy ha már képtelen vagy leszokni, legalább úgy dohányozz, ahogyan azt illik. A dohányzásra ugyanis hasonló szabályok vonatkoznak, mint például az étteremben való viselkedésre, és hasonló véleményt is alkothatnak rólad, ha nem ismered a vonatkozó etikettet.

Ahol semmiképpen...

Ma már egyre kevesebb helyen adnak lehetőséget a dohányzásra, így a legtöbb munkahelyen, étteremben és hivatalban egyenesen tilos rágyújtani. Ha ezeken a helyeken dohányzol, nemcsak az etikett szabályai, hanem a törvény ellen is vétesz. Éppen ezért jobb, ha nem kezdesz el füstölni ott, ahol ez jól láthatóan tiltva van, vagy ahol nincs kirakva hamutál.

De még ha nincs is kiírva, akkor is tilos például kis légtérű szobában vagy liftben rágyújtani, továbbá olyan gépkocsiban, amelyben gyermek vagy terhes nő, esetleg nem dohányzó személy ül, de ugyanez a helyzet a reptereken, az éttermekben és a közintézményekben.

Illetlenség továbbá rágyújtani az utcán – nőknek különösen! –, és égő cigarettával belépni valahová vagy távozni onnan.

A kulturált dohányzáshoz vezető út:

- Alapvető szabály, hogy beszéd vagy köszönés közben ne tartsuk a szánkban a cigarettát.
- Semmilyen helyiségbe nem illik élő cigarettával belépni.
- A dohányosok ügyeljenek arra, hogy másokat esetleg zavar a füst. Ezért társaságban kérdezzük meg, hogy rágyújthatunk-e! Ha már egyszer rágyújtottunk, igyekezzünk, hogy a füst ne szálljon a többiekre! Soha ne fújjuk a másik arcába a füstöt! Terhes kismamák és gyerekek közelében kerüljük a dohányzást!
- Étkezés közben, vagy ha valaki a közelünkben eszik, nem illik rágyújtani. Vendégségben az asztal leszedése után szabad cigarettázni.
- Régebben rossz szemmel nézték, ha valaki az utcán cigarettázott. Manapság már nem vét az illem szabályai ellen, aki az utcán gyújt rá, de a cigarettavéget ne dobjuk el! Ha mégis erre kényszerülnénk, mert nem találunk szemetest, akkor a csatornába vagy az úttest szélére dobjuk! Az égő cigaretta balesetveszélyes, különösen az erdős, füves területeken és a strandokon, ahol könnyen beleléphetnek az emberek.

- A cigarettavéget mindig nyomjuk el, mert a füstölgő csikk szaga nagyon kellemetlen! Mindig hamutartóba hamuzzunk; pohárba, tányérba ízléstelen!
- Társaságban először a hölgyeket majd az idősebb férfiakat illik cigarettával kínálni, úgy hogy a kinyitott csomagot nyújtsuk feléjük. Ha asztalnál ülünk, ne nyújtsuk az asztalon keresztül a cigarettát, de a tüzet sem, inkább álljunk fel, és menjünk oda.
- Nemrég még élt az a szokás, hogy egy lángról csak két cigarettát illik meggyújtani. Állítólag ennek a szokásnak az eredete az angol–búr háborúba nyúlik vissza, amikor a lövészárkokban rágyújtó katonák a hosszan világító fénnel tökéletes célpontot nyújtottak az ellenségnek.
- Nem illik az égő cigarettát állandóan a szájbán tartani, mohón szívni, illetve két ujjal összezsírpve tartani.

...és ahogy semmiképp!

Bizonyára tudod, hogy a bemutatkozásnál elég néhány másodperc ahhoz, hogy a másik fél véleményt alkosson rólad, ezen az első benyomáson pedig igen nehéz a későbbiekben változtatni. Ha tehát udvarias, illedelmes személy benyomását szeretnéd kelteni, soha ne mutakozz be úgy, hogy közben dohányzol! Ha

pedig a másik fél nem dohányzik, addig ne is gyújts rá a társaságában, amíg arra engedélyt nem kértél - ez egyaránt vonatkozik a cigarettára, a pipára és a szivarra is. Mindig ügyelj arra, hogy ne szálljon másra a füst, függetlenül attól, hogy dohányzik-e az illető vagy sem, a nemdohányzók lakását telefüstölni pedig még engedély esetén is igencsak megfontolandó.

A nagy kérdés: a tűz

Tévedsz, ha azt gondolod, a tűzadásra nem vonatkoznak illemszabályok, itt sem mindegy ugyanis, hogy nőről vagy férfiről van-e szó, sőt az sem, hogy a tűzadás gyufával vagy öngyújtóval történik-e. Hogy miért?

Alapvető illemszabály, hogy tüzet mindig a fiatalabb az idősebbnek, az alacsonyabb

beosztásban lévő a magasabb rangúnak, és a férfi a nőnek ad, ráadásul úgy, hogy az öngyújtót minden egyes cigarettához újra és újra meggyújtja. Gyufa esetén erre nincs szükség, ám ekkor is csupán két cigaretta gyújtható meg egyetlen lángról.

A legnagyobb bakik

Ha nem akarod lejártni magad, akkor a következő szabályok betartására fokozottan ügyelj:

Nőként soha ne adj tüzet, kérés esetén is inkább csak az öngyújtódat vagy a gyufádat nyújtsd át!

Ügyelj arra, hogy a hamutartóba hamu kerüljön, és ne teafilter, szalvéta vagy ételmaradék! Nem oda illő dolgokkal telepakolni a legnagyobb illetlenség.

Ha dohányzol, gondoskodj arról, hogy legyen mit elszívnod, mástól kéregetni ugyanis szintén neveletlenségre vall.

A hamu és a csikk a hamutartóba való, nem pedig a virágcserepbe vagy a csészébe!

Tóth László műszaki igazgatóhelyettes

A 2012–2013-as tanév őszi véradói (XI. 15-én)

11.c: Nagy Károly, **11.b:** Gaál Dániel,

12.a: Bence József, Csik Sándor, Demeter Attila, Huszák Dávid Ferenc, Krusó Márton, Luczi Lúcius Krisztián, Scheibli Barnabás, Varsányi Ferenc,

12.b: Fábíán Róbert, Mihály Ákos Róbert, Rácz István Máté, Wappler Krisztián, **12.e:** Göntér Ábel, Halmos Tamás, Juhász Olivér, Kiss Imre, Líbor Máté, Máté Gergely, Rácz Alex, Szalay Attila, Szutor Bence, **13.e:** Bartal Krisztián István, Bocskai Ádám, Bocskai Ádám, Erdélyi István Mátyás,

Goldpergel Ákos, Lóczi Gyula, Mészáros Gergely, Molnár Péter, Neményi Róbert, Németh Imre Dávid, Pehl Tibor, Tóth-Pál Krisztián, **13.a:** Bedő András István, Halász János, Hatos Norbert Roland, Kakucs Menyhért, Papp Ádám, Petrányi Balázs, Takács Tamás, Tóth Gábor, Vér Dániel, **14.a:** Bakos

Gyula, Bóta Szilveszter, Fekete Márk, Gerhardt Krisztián Gergő, **14.b:** Faragó Dániel, Kabelács Gábor Gyula, Kopácsi Ádám, Magyar Dániel, Németh Róbert, **14.d:** Kreisz Ferenc Norbert, Lénárt Christopher, Pálincás István, Sira Bence, Szabó Márton, **14.e:** Dormány Antal, Gere László, Kovács Gábor, Lantos János, Ligeti Ferenc, Magi Tibor, Piukovics Benjámín, Roczkó Deján, **14.f:** Bukva Attila, Endrődi László, Jánosi Szilárd, Keresztesi Dániel, Korcsok Csaba Tamás, Mihalicza Dávid, Molnár Zsolt Tamás, Romsics János, Rózsa Péter, Tóth Imre Pál, **15.a:** Kaldenecker Ferenc, Kovács Zsolt, Laki Péter, Tóth László, Tóth Sándor, Veszteg Miklós, **15.b:** Cserna Péter Fajth József, Kerék Tibor Béla, Schall Brúnó Kristóf, Serfőző Attila, Tittenberger Dániel, + Ludvik Csaba tanár úr és Tóth Jánosné

Gyula, Bóta Szilveszter, Fekete Márk, Gerhardt Krisztián Gergő, **14.b:** Faragó Dániel, Kabelács Gábor Gyula, Kopácsi Ádám, Magyar Dániel, Németh Róbert,

14.d: Kreisz Ferenc Norbert, Lénárt Christopher, Pálincás István, Sira Bence, Szabó Márton, **14.e:** Dormány Antal, Gere László, Kovács Gábor, Lantos János, Ligeti Ferenc, Magi Tibor, Piukovics Benjámín, Roczkó Deján,

14.f: Bukva Attila, Endrődi László, Jánosi Szilárd, Keresztesi Dániel, Korcsok Csaba Tamás, Mihalicza Dávid, Molnár Zsolt Tamás, Romsics János, Rózsa Péter, Tóth Imre Pál, **15.a:**

Kaldenecker Ferenc, Kovács Zsolt, Laki Péter, Tóth László, Tóth Sándor, Veszteg Miklós, **15.b:** Cserna Péter Fajth József, Kerék Tibor Béla, Schall Brúnó Kristóf, Serfőző Attila, Tittenberger Dániel, + Ludvik Csaba tanár úr és Tóth Jánosné

Egy kis labdarúgás, vagyis két világklasszis érdemei, elismerései!

Lionel Messi vs. Cristiano Ronaldo

Messi (egy kis bemutató):

Lionel Andrés Messi (Rosario, 1987. június 24.) argentin labdarúgó, aki jelenleg a spanyol FC Barcelona és az argentin válogatott játékosa. Messi generációjának egyik

kiemelkedő játékos, aki fiatalon lehetett az Aranylabda és FIFA „Az év játékos” szavazás jelöltje, 22 éves korára pedig mindkét díjat elnyerte.
FIFA Aranylabda (2009, 2010, 2011)

Az FC Barcelonával:

Spanyol bajnok (2004–05, 2005–06, 2008–09, 2009–10, 2010–2011)

Bajnokok Ligája-győztes (2005–06, 2008–09, 2010–11)

Spanyol Szuperkupa-győztes (2005, 2006, 2009, 2010, 2011)

Spanyol Király-kupa győztese (2008–09, 2011–12)

Európai Szuperkupa-győztes (2009, 2011)

Klubvilágbajnokság-győztes (2009, 2011)

Egyéni elismerések:

U20-as világbajnokság legjobb játékos (2005)

U20-as világbajnokság gólkirálya (2005)

„Golden Boy” (2005)

Az év argentin játékos (2005, 2007)

Legjobb dél-amerikai játékos a spanyol bajnokságban (2007, 2008)

Az év fiatal játékos a profi labdarúgók szakszervezetének (FIFPro) szavazásán (2006, 2007, 2008)

Az év csapatának tagja (FIFPro World XI) (2007, 2008, 2011)

Bravo-díj (2007)

Copa America legjobb fiatal játékos (2007)

France Football Aranylabda

1. hely (2009, 2010, 2011)

2. hely (2008)

3. hely (2007)

FIFA Az év játékos

1. hely (2009, 2010, 2011)

2. hely (2007, 2008)

World Soccer Magazine: Az év fiatal játékos (2006, 2007, 2008)

World Soccer Magazine: Az év játékos (2009)

World Soccer Magazine: Az évtized játékos 2. hely (2009)

A FIFA Klubvilágbajnokság legjobb játékos (2009, 2011)

Európai aranycipős (2009–10, 2011–12)

BL-gólkirály (2008–2009, 2009–10, 2010–11, 2011–12)

Spanyol bajnokság gólkirálya (2009–10, 2011–12)

FIFA Aranylabda (2009, 2010, 2011)

Messi elismeréseiről ennyit, jöhet Ronaldo, a világ 2. legjobb játékos! ☺

Ronaldo. Itt nincs annyi elismerés!

Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro, ismertebb nevén Cristiano Ronaldo (Funchal) 1985. február 5-én született. Portugál labdarúgó, szélső, 2010-ben a Real Madrid játékos, valamint a portugál válogatott csapatkapitánya.

Premier League:

Győztes (3): 2006–2007, 2007–2008, 2008–2009

Ezüstérmes (1): 2005–2006

FA-kupa:

Győztes (1): 2003–2004

Döntős (2): 2004–2005, 2006–2007

Carling Cup:

Győztes (2): 2005–2006, 2008–2009

FA Community Shield:

Győztes (1): 2007

UEFA Bajnokok Ligája:

Győztes (1): 2007–2008

Döntős (1): 2008–2009

Real Madrid:

La Liga: Győztes (1): 2011–2012

Copa del Rey: Győztes (1): 2010–2011

Supercopa de España: Győztes (1): 2012–2013

Válogatott:

Labdarúgó-Európa-bajnokság: Ezüstérmes (1): 2004

Labdarúgó-világbajnokság: 4. hely (1): 2006

Egyéni:

Bravo-díj (2004)

Aranycipő: 2008, 2011

A France Football aranylabdása: 2008

FIFA Év játékosa-díj: 2008

Puskás Ferenc-díj: 2009

Pichichi-trófea: 2011

Di Stéfano-díj: 2012

Még idefér az idei góllövőlista pillanatnyi állása is (A 10. helyezésig):

Lionel Messi: 20

Cristiano Ronaldo: 13

Radamel Falcao: 11

Aritz Aduriz: 8

Ruben Castro: 8

Tomer Hemed: 7

Soldado: 7

Álvaro Negredo: 7

Gonzalo Higuaín: 7

Hélder Postiga: 7

Yamaha DT125R

Szeretném bemutatni a Yamaha DT125R típusú motoromat.

Amikor eldöntöttem, hogy endúrót veszek, nagyon sok típust szemügyre vettem minden szempontból. Én elsősorban terepen használom. Közútra ott a gyorsasági. Úgy gondolom, hogy az erdei utak minősége hosszú rugóúttal rendelkező motort igényel. Egyedül a fogyasztása nem tetszik, amikor vettem ez tűnt a legkisebb gondnak. A futóművei nagyon jók, a kanyarokat stabilan veszi, jól be lehet dönteni. Nagyon puha a rugózása, ebből következik, hogy nagyon kényelmesen lehet vele utazni. Az én igényeimnek teljesen eleget tesz, közúton a 100 km/h a kényelmes utazótempó, erdőben 50–60 km/h sebességgel közlekedem, mert így tudom igazán élvezni a motorozást.

Alkatrészellátás szempontjából is jó ez a típus, mert szinte mindent lehet kapni hozzá, ha egy kicsit keresgél az ember. A motor nem igényel nagyobb karbantartást, mivel eléggé strapabíró, de az általános olajcsere és a lánc mosása és ápolása a hosszú élettartam érdekében mellőzhetetlen.

Motor folyadékhűtésű, 2 ütemű, 1 hengeres; hengerűrtartalom: 124 cm³; furat / löket: 56 / 50,7 mm; sűrítési arány: 6,7:1; max. teljesítmény: 15 LE (11 kW) 8000 /min-nál; max. forgatónyomaték: 13 Nm 8000 /min-nál;

üzemanyag-ellátás: Mikuni karburátor 28 mm-es torokátmérővel.

Erőátvitel váltó: 6 fokozatú; tengelykapcsoló: olajfürdős, többtárcsás; váz, felfüggesztés, váz: féldupla bölcsováz; futómű elöl: teleszkópvilla, 41 mm-es belsőcső-átmérővel; futómű hátul: központi rugóstag; rugóút elöl/hátul: 270/260 mm; villaszög/utánfutás: 27°/107 mm;

tengelytáv: 1415 mm.

Fékek fék elöl: 230 mm-es szimpla tárcsafék, úszóagyazású, 1 dugattyús féknyereg; fék hátul: 220 mm-es tárcsafék, úszóagyazású, 1 dugattyús féknyereg.

Kerék és gumik gumi elöl: 80/90-21 48P; gumi hátul: 110/80-18 58P.

Méreték és tömeg hossz: 2210 mm; szélesség: 795 mm; magasság: 1200 mm; ülés magasság: 900 mm; szabadmagasság: 300 mm; tanktérfogat: 10,7 l; száraztömeg: 116 kg.

Egyéb adatok indítás: indítómotor

HONDA CB600F HORNET

Nem ritka, hogy sportmotor-erőforrások többféle kiszerelesben tovább élnek, de a Hornet volt az első motor, amikor szinte butítás nélkül került egy 600 köbcéntiméteres sportblokk egy naked vázba. Sajnos a Hornet megörökölte a 900 RR 16/17 colos felni kiosztását is, ami nem túl előnyös gumiválasztás esetén. Továbbá a Hornet ütős 96 lóerővel állt elő. Ez a teljesítmény még manapság is több mint elég. Ha igénytelen, pofás, mindennapi használatra alkalmas gépet keresel, vagy csak egy motort, amivel kényelmes és élvezetes közlekedni, akkor a CB600F neked való. Arról nem is beszélve, hogy a blokkja megfelelő karbantartások mellett hosszú élettartamot garantál a motornak. A viszonylag alacsony ülésmagassága és könnyű súlya miatt alacsonyabb motorosok is jól érzik magukat rajta. Kiváló a kezelhetősége, magabiztosan veszi a kanyarokat, és nagyon finoman reagál a gázadásokra. A száz lóerős motor garantálja a kellemes motorozás élményét, és ami még előnyös ezen a motoron, hogy nagyon jó fékekkel szerelték fel, ami fontos. A megjelenése a formás idomoknak köszönhetően lenyűgöző és tekintélyt parancsoló. Az utcán mindenki megfordul utána. Egyszóval a Honda ezzel a motorral sok rajongót szerzett magának.

Műszaki adatok: motor: négyütemű, sornégyes, folyadékűtéses, 16 szelepes; üzemanyag-ellátás: karburátor; váltó: 6 sebességes; max. teljesítmény: 96 LE, 12000 ford./perc; Max. nyomaték: 63 Nm, 9500 ford./perc; váz: acél gerincváz; rugóút: 125/128 mm; gumik: 130/70-16 - 180/55-17; üzemanyagtartály: 16 l; tengelytáv: 1420 mm; ülésmagasság: 790 mm; súly: 176 kg (szárastömeg)

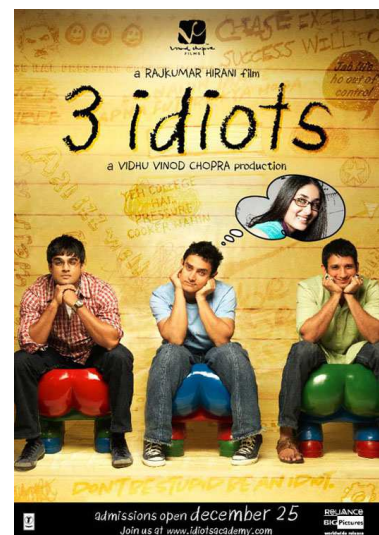
Major Norbert 9.b

3 idiots

Bár a filmajánlók nagyrészt szinkronizált filmekről szólnak, kivételesen egy feliratos változatot kínálok nektek. A 3 idiots egy bollywoodi gyártmány (magyar forgalomba nem került), ami egy indiai filmet takar, avagy biztos hozománya a színes ruhák és a táncos dalbetétek. Ezekről eltekintve viszont

egy humorral fűszerezett, komoly témájú filmről van szó.

Központi témája a kulturális és családi elő-

ítéletek, a mentális nyomás, melyeket a felsőoktatáson keresztül mutat be. Három fiúról szól, akik együtt végzik el a műszaki egyetemet, s lesz belőlük mérnök... már akiből.

Indiában a diploma nem olyan elterjedt és könnyen elérhető, mint idehaza. Egy diplomás ember az egész család sorsát befolyásolhatja. Ezt a

társadalomszemléletet mutatja be a film, de a komoly főtémától eltekintve egy igazi, műszaki humorral fűszerezett alkotást kapunk, némi romantikus vonallal. Szerintem minden mérnöknek kötelező lenne megnéznie (és minden

felsőoktatásban dolgozó tanárnak), mielőtt a pályára lép. Épp e miatt a humor miatt merem ajánlani nektek, hisz bár diplomátok ugyan nem lesz, de mégis mérnökök lesztek az autószerelés területén.

„Véresen komoly téma a lehető legidiótább köntösben – ez a 3 Idiots” – *Bollywoodextra.hu*

„A 3 Idiots érzékeny pontjára tapintott az indiai társadalomnak.” – *New York Times*

Batka

Felhívás

2013. január 23-án a Dél-Budai TISZK ismét megrendezi a Tudományos Diákköri Konferenciát. Ha van egy kedvenc témád, amiről tudsz 10 percig beszélni, és ehhez még egy ppt-prezentációt is készítesz, akkor ott a helyed a TDK-n! Bármilyen téma bemutatása, feldolgozása lehetséges, az elvárás mindössze annyi, hogy az előadás tudományos igényű legyen, természetesen az életkori, felkészültségbeli adottságokhoz mérten. Felkészítő tanárnak iskolánk bármely pedagógusát választhatod. Ha elvállalja a segítő szerepet, akkor a téma és a felkészítő tanár megjelölésével jelentkezzen Ratkovics Mónikánál, legkésőbb 2013. január 9-ig.

Érdekességek az ünnepről: Karácsony szerte a Földön

Írországból a gyerekek zsákokat raknak ki a Mikulásnak, hogy abba tegye az ajándékokat. És hogy az öregúr se maradjon éhen, az asztalon rétest és egy üveg sört hagynak a számára.

Spanyolországban az erkélyen át bemászó Téalapó hozza az ajándékot. Január 6-án pedig a három bölcset várják a gyerekek, akik szintén ajándékokkal érkeznek.

Belgiumban a gyermekek nem ilyenkor, hanem december 6-án kapják az ajándékot a Mikulástól. A karácsonyfa alá vagy a tűzhely közelében lévő zoknikba csak kisebb dolgok kerülnek. A karácsonyi reggeli különleges, édes kenyér. Az ünnepi menü aperitiffel indul, majd tenger gyümölcseivel folytatódik, a főétel pedig töltött pulyka.

Mexikóban az ünnep estéjén énekesek vonulnak az utcákra, kezükben hosszú rudakkal, amelyekre csengettyűket és gyertyákat erősítenek. Így mennek át a városon, egészen a templomig.

Norvégiában karácsonykor este csészényi zabkását hagynak a pajtában, így akarják a rossz szellemeket távol tartani a háztól. A feldíszített fenyőfát a családok – kéz a kézben – körültáncolják, miközben karácsonyi dalokat énekelnek.

Kenyában még a templomokat is feldíszítik szalagokkal, virágokkal, léggömbökkel, zöld növényekkel. Az ünnepi vacsorát a szabadban készítik el, nyílt tűzön. Ilyenkor a távol élő családtagok is hazautaznak, ha csak tehetik.

Svédországban karácsony reggelén a templomok égő gyertyákkal várják a híveket. Az ünnepi menü hering és barna bab. A jó gyerekeknek a Mikulás, a Jultomten egy manó segítségével osztja szét az ajándékokat.

Angliában a gyerekek még időben levelet írnak a Mikulásnak, amit bedobnak a kandallóba, hogy az a kéményen át az Északi-sarkvidékre repüljön. Ha először az ajándéklista kap lángra, újra kell írni. Karácsonyi különlegesség a mazsolás puding, amelybe kis ajándékot is szoktak rejteni. Megtalálójának állítólag szerencséje lesz. Anglia divatot is teremtett: itt kezdtek karácsonykor fagyöngyöt függeszteni az ajtó fölé.

Olaszországban karácsony másnapjának estéjén a gyermekeket meglátogatja a Strega Buffana nevű jó boszorkány. Söprűjén közlekedik Olaszország-szerte, és a jóknak mindenféle

finomságot, a rosszaknak pedig szemet visz. Az olaszok jó barátainak szárított lencsét szoktak ajándékozni, hogy levest készítsenek belőle. Ez emlékezteti őket a szerény időkre, és ez hoz szerencsét nekik a következő új évben.

Ausztriában a Mikulás (Heiliger Nikolaus) december 6-án ajándékozza meg a jó gyerekeket édességgel, dióval és almával. December 24-én pedig a gyermek Jézus hoz nekik ajándékot és karácsonyfát. A gyerekek izgatottan várják, hogy megszólaljon a csengettyű. Csak ezután léphetnek a gyertyákkal, díszekkel és édességgel feldíszített karácsonyfát rejtő szobába.

Libanonban a családok karácsony előtt egy hónappal gabonamagvakat ültetnek. December 24-én pedig a cserepeket a karácsonyi barlang és a karácsonyfa köré helyezik. A barlang Jézus születésének helyszínére utal.

Franciaországban a kisebb gyerekek kikészítik cipőiket a tűzhely közelébe, hogy karácsony estéjén a Mikulás beletegye az ajándékot. A nagyobbak a felnőttekkel elmennek az éjféli misére, majd hazatérve ülnek az ünnepi asztalhoz.

Németországban a németek karácsonykor feldíszítik a házat. Az ablakokba fakeretre erősített, színes gyertyaégyeket vagy színes képeket szerelnek, amelyek nagyon szépen mutatnak a téli éjszakában. A lakások többségében megtalálható a Betlehem is. A gyerekek a karácsonyi ajándéklistát rajzokkal díszítik, és éjszakára az ablakpárkányra helyezik. Tetejére cukornehezéket tesznek, hogy a Mikulás biztosan megtalálja.

Új-Zélandon a karácsony a nyár közepére esik, ezért ilyenkor a többség piknikezik a szabadban, vagy a tengerpartra megy. Általában hideg sonkát és jégbe hűtött sört fogyasztanak.

Dél-Afrikában is nyáron van karácsony. A kiadós ebéd után a családok meglátogatják barátaikat, és karácsonyi dobozokat adnak át egymásnak, amelyben rendszerint valami ennivaló finomság van.

Finnországban a Mikulás érkezése előtt a finnek szaunáznak egyet. Karácsony napján a legtöbb ember elmegy a templomba és elhunyt szeretteinek sírjához, hogy gyertyát gyújtson emlékükre.

Ukrajnában a gyerekeknek az ajándékot a Jégapó három rénszarvas húzta szánon viszi. Vele van Hópehely leány is, aki ezüstkék, szőrmedíszítéses ruhát, fején pedig korona formájú hópelyhet visel.

Ausztráliában a Mikulás „szánját” nyolc fehér kenguru húzza. A karácsonyi vacsorát a szabadban fogyasztják, majd lemennek a tengerpartra, vagy krikettet játszanak.

Csehországban az emberek úgy tartják, hogy szenteste csodák történnek, ezért az éjszaka megsúghatja a jövőt. A Mikulás érkezését a gyermek Jézus jelzi kis csengettyűjével.

Lettországból a lettek szerint a Mikulás a szentestétől számított 12 napon át hozza az ajándékot a gyerekeknek! Az ünnepi menü: barna borsó, rétes, káposzta és kolbász.

Portugáliában az ajándékok a tűzhely mellett felsorakoztatott cipőkbe kerülnek. Az ünnepi vacsora: sózott, szárított tőkehal burgonyával.

Svájcban Zürichben ilyenkor mesevillamos jár, amely körbeviszi a gyerekeket a városon. A srácok karácsonyi dalokat énekelnek, közben pedig édességeket osztanak nekik.

Az Amerikai Egyesült Államokban ahány etnikum él, annyiféleképpen ünnepli a karácsonyt. A Kelet-Európából származó családok pulykát készítenek karácsonyra, de a lengyel nagyszülők még ma is a keilbasit (lengyel kolbász) kedvelik. Az olasz származású férj viszont ragaszkodik a lasagnehoz.

http://kulturport.hu/tart/cikk/f/0/262/3/kultura/A_Karacsony_torteneke_karacsonyi_szokasok

FILMAJÁNLÓ

1. **The Expendables 2 – Feláldozhatók 2** (2012 – akció, kaland, thriller; 103 perces)

Szereplők: Arnold Schwarzenegger, Sylvester Stallone, Jason Statham, Jean-Claude Van Damme, Jet Li, Dalph Lundgren, Chuck Norris, Bruce Willis

Nagyon jó kis akciófilm, aki szereti ezeket a szereplőket, és ismeri is őket, az tudja, hogy ők nem nagyon szoktak együtt játszani, de ebben a filmben az összes ilyen jó képességű bunyós benne van. Egy kis humort is csaltak bele, pl. 1 db Chuck Norrisos viccet is. Ők egy megmentő alakulatot alkotnak, de ezúttal más feladatuk van. Rosszul sült el a bevetés, mert meghal az egyik társuk, de a végén bosszút állnak a gyilkosokon! Jó filmnézést! :D

2. Ted (2012 – vígjáték, fantasy; 102 perces)

Szereplők: Mark Wahlberg, Mila Kunis, Seth MacFarlane, Joel McHale, Giovanni Ribisi

Szórakoztató vígjáték a Family Guy alkotóitól. Egy kisfiút az elején kiközösítenek a gyerekek, és nincsenek barátai, de egyik karácsonyra kap egy macit, és azon az éjszakán lát egy hullócsillagot, azt kívánja, hogy bárcsak tudna beszélni a macija. Reggel arra kel fel, hogy a macija sehol, és akkor meglátja az ágy mellett, és elkezd hozzá beszélni, merthogy életre kelt a maci. Így ez a maci egész életében elkíséri, együtt csinálnak mindent. A mackó az elkövetkező években rengeteg kalamajkát okoz a már középkor felé idősödő fiú életében! Jó filmnézést! :D

3. Ice Age: Kontinental Drift – Jégkorszak 4: Vándorló kontinens (2012 – animáció, kaland, vígjáték; 88 perces)

Szereplők: Igazándiból felesleges lenne leírni, merthogy állatok a szereplők!

A barátságot meg a kitartást tapasztalhatjuk a filmben. A főszereplők: 2 mamut, egy lajhár, egy kardfogú tigris és mindenki kedvence, a motkány az elején és a végén megint a makkjával szerencsétlenkedik. Mondhatnám, hogy jó filmnézést, de ez egy mese, úgyhogy jó mesézgetést! :D

4. That's My Boy – Apa Ég! (2012 – vígjáték; 110 perces)

Szereplők: Adam Sandler, Andy Samberg, Leighton Meester, Vanilla Ice (Ice Ice Baby), James Caan

Egy tanár-diák kapcsolat után a gyermek megszületett, és a tanárnő börtönbe kerül, így a gyereket gyerek neveli. Mesélhetnék még, de akkor lelövöm az összes poént, inkább nézzétek végig, és nevessetek jókat, merthogy poén poén után következik! Jó filmnézést! :D

5. Resident Evil – Kaptár – Megtorlás (ez a 4. része) (2012 – akció, horror, sci-fi; 92 perces)

Szereplők: Milla Jovovich, Sienna Guillory, Michelle Rodriguez, Aryana Engineer, BingBing Li

Ez egy tipikus zombis film. Egy biztonsági rendszer (Vörös Királynő) próbálja megakadályozni, hogy kijussanak a földalatti létesítményből, de nem nagyon sikerül neki, mert Elis (Milla Jovovich) mindenkit kijuttat, de tipikusan úgy van vége, hogy lesz ennek még folytatása. Jó filmnézést! :D

6. 21 Jump Street – Kopasz osztag (2012 – akció, vígjáték, bűnügyi; 109 perces)

Szereplők: Jonah Hill, Channing Tatum, Brie Larson, Dave Franco, Rob Riggle

A rendőrakadémián összehaverkodik két tanuló, és utána kihelyezik őket, egy bizonyos rejtett inkognitóban kell maradniuk egy magas fokozatú iskolában, diáknak

kell álcázniuk magukat, és beilleszkedni a közösségekbe, és a drogdillert elkapniuk és lebuktatniuk: Hát mit ne mondjak, elég érdekesen sikerül beépülniük! Jó filmnézést! :D

A filmajánlót készítette: Héher Leon

Új diákfőszerkesztő és diákfőszerkesztő-helyettes

Mivel Németh Imre Dávid 13.e osztályos diákot (az iskolaújság diákfőszerkesztőjét) megválasztották a GYÖK polgármesterének (erről ebben a számban be is számolunk), az iskolaújság vezető szerkesztőségi posztjáról le kellett mondania. Vagyis rendkívül helyzet állt elő: tanév közben új diákfőszerkesztőt kellett választanunk.

Úgy gondoltuk, ha van vállalkozó szellemű tanulónk, akkor lehetőség szerint inkább alsóbb évfolyamba járóat válasszunk, és ne olyat, aki hamarosan leérettségizik és itt hagyja az iskolát. Így választásunk egy „kezdőre” esett, olyan diákra, aki idén kezdte a tanulmányait a Fáyban, vagyis (szerencsés esetben) még jó sokáig elláthatja a vezető szerkesztői feladatokat. És mivel ez a diák még tapasztalatlan, még ismerkedik a Fáy életével, tanáraival, szokásaival, az egész atmoszférával, ezért egy segítő vezető szerkesztőt is felkértünk, ő lett a diákfőszerkesztő-helyettes.

E két tehetséges és szorgalmas diákunk pedig Lázár Egon (mint diákfőszerkesztő) és Balugyánszki József (diákfőszerkesztő-helyettes), mindketten a 9.b-ből. Néhány tanárunk véleménye szerint mindketten megérdemlik ezt a feladatot, amit valószínűleg tisztességgel és megfelelő tudással el is fognak végezni.

Magam nevében csak annyit tudok mondani a két fiatalemberről, hogy már volt szerencsém velük dolgozni, ugyanis mindketten felléptek az általam rendezett október 23-i iskolai ünnepi műsorban, és ügyesen előadták szövegrészletüket, a rájuk osztott verseket; meg voltam elégedve a munkájukkal. Egon két írásával találkozhattunk is az előző Firka-számban. Talán jobb vezető szerkesztőket nem is választhattunk volna, főként ha figyelembe vesszük, hogy Egonnal és Jocóval így még évekig együtt dolgozhatunk.

Úgyhogy mi, Firkások bizakodva tekintünk az elkövetkező időszakra, ahol az új szerkesztő és helyettese kifejthetik majd tevékenységüket.

☺ Humor ☺ Humor ☺ Humor ☺ Humor ☺

A filmeknél is tényállás esete forog fenn

Titanic A Titanic nevű kétes hírű gőzerejű vízijárművön látóterünkbe került D. C. Leonardo fiatalkorú gyanús személy. Nevezett egyén bizalmas viszonyt létesített W. Kate kiskorúval, azzal a célzattal, hogy eltulajdonítsa annak gyémánt ékszerét. Hogy

fondorlatos tervét elkövethesse, közöszülést eszközölt fiatalokú W. Kate-el, de váratlanul a helyszínrre érkezett egy jéghegy, miáltal a hajó elsüllyedett, D.C. Leonardo pedig ismeretlen helyre távozott.

Micsoda nő R. Julia kéjhölgy türelmi zónán kívül szexuális szolgáltatást kínált föl az eltévedésből kifolyólag arra haladó G. Richard ismert üzletembernek. Utána nevezettek G. szállodai lakosztályát ismétlődő jelleggel nem rendeltetésszerűen használták. Végezetül G. fehér színű luxus gépjárművével az úttest közepén szabálytalanul haladott. Majd házassági ajánlatot tett R. Juliának.

Több, mint testőr K. Kevin őroz-védő bizalmas viszonyt létesített a vele munkakapcsolatban álló színes bőrű énekesnővel, aki folytatólagosan követett el zenesámokat. Ismeretlen tettes egy videógépnek álcázott fegyverrel célzott lövést adott le az énekesművésznő irányába, de K. Kevin védelmet biztosított számára, olyan formán, hogy önnön teste által képezett akadályt a lövedék előtt.

Elemi ösztön S. Sharon gyanús életvitelű nőszemély - saját bevallása szerint író - feltételezésünk szerint áldozatait szexuális esemény kilátásba helyezésével lakásába csalta, velük fajtalankodott, majd egy 15 cm pengehosszúságú jegek vágására használatos eszközzel, egy úgynevezett jégvágóval, őket nagy alapossággal sérelmükre megölte. Kihallgatás foganatosítása közben nevezett személy előre megfontolt szándékkal, lábaival olyan irányú mozgást eszközölt, minek következtében előbb részlegesen, majd teljes terjedelmével felfedte szeméremtestét, mindezzel kimerítve a közszeméremsértés tényét, valamint megszegve a dohányzási tilalmat, rá is gyújtott.

Egri csillagok A tényállás a csoportosan elkövetett garázdaság klasszikus esete. A török M. Ahmed büntársaival sorozatos magánlaksértések megkísérlését eszközölte Eger térségében. D. István és társai jogos önvédelmi helyzetben egy házilagos készítésű fegyvernek számító tárggyal, ami kerek alakú és tüzet lő, súlyos testi sértéseket okoztak Ahmedéknek, akik a helyszínről többszöri magánlaksértés elkövetésének megpróbálása után a fenntebb említett eszköz által okozott sérülések - mind testi és lelki - miatt nagy sietve eltávoztak.

Eset során vizsgálándó a jogos önvédelem tényállása, annak alkalmazásának helyessége.

Csillagok háborúja Rendbontásról, gyilkosságról érkezett bejelentés ügyeletünkre a Halálcsillag nevű helyről. Elkövető D. Vader birodalmi állampolgár, aki később a kapitányságon magát Jedi lovagnak nevezte, tettét egy változtatható - 87cm, illetve 0cm - pengehosszúságú elektronikai fénykard nevű eszközzel követte el, amelynek működése egyelőre a rendőrség számára ismeretlen. Az elkövető az áldozattal, (O.V. Kenobi) aki régi ismerőse, délután fél 4 és 4 körül találkozott egy Halálcsillag nevű szórakozóhelyen, az F szektorban. Elkövető sérelmezte, hogy az áldozat

megjegyzéseket tett sötét ruházatára, majd dulakodni kezdett. Dulakodás során fent nevezett eszközzel D. Vader élet elleni bűncselekményt követett el áldozatán. A kialakult zűrzavarban S. Han és S. Luke valamint egy magát hercegnőnek nevező személy, O.Leia és egy ezidáig ismeretlen nevű és származású - szemtanúk elmondása szerint – szőrrel borított személy szabálytalan módon, a megengedett sebesség többszörösével, biztonsági öv használatának mellőzésével kihajtott a Halálcsillag nevű hely parkolójából a díjfizetést megtagadva. Később azonosításra került járművük, mely a M. Falcon nyilvántartási néven szerepel adatbázisunkban. Kérjük a rendbontók körözését elrendelni, és az ismeretlen eredetű szűrőfegyver szakértői vizsgálatát elvégezni!

Gyűrűk ura A Gollam néven ismert személy bejelentése alapján testületünk nyomozást indított a bejelentő által talált és birtokolt nagy értékű arany gyűrű eltulajdonítása kapcsán. Nevezett bejelentő elmondása szerint Zs. Bilbó megyebeli személy trükkös módszerrel eltulajdonította az értékes tárgyat, majd otthonába vitte. A nyomozás során kiderült, az elkövető a Megye nevű helységben közismert Sz(ürke). Gandalf többszörösen körözött szemfényvesztő és csaló felbujtására a gyűrűt továbbadta a fiatalkorú és feltűnően alacsonytermetű Zs. Frodó és Cs. Samu személyeknek. Ők pedig elfogásuk után beismerték, hogy az értékes tárgyat mint bűncselekményből származó bizonyítékot jogtalanul meg kívánták semmisíteni. A nyomozás során látóköriünkbe került az úgynevezett Ork vagy orkok néven ismert huligán társaság, akik súlyos garázdaságokat elkövetve dúltak és fosztogattak a közelmúltban. Előállításukat követően enyhítő körülményként hivatkoztak arra hogy csupán a rendőrség munkáját segítő próbálták ezen erőszakos módszerekkel megszerezni és visszaszolgáltatni az arany gyűrűt jogos tulajdonosának. A rendbontó és garázda társaság vezetője, a Szauronként ismert személy és ügyvédje ugyanis azt állítja, nevezett értéktárgy eredetileg az ő tulajdonukat képezte. A bűnelkövetőket és garázdákat előállítottuk, a bűncselekmény során megsemmisült gyűrű miatt keletkezett károk megtérítésének megítélését pedig a polgári bíróság hatáskörébe javasoljuk utalni, fent említett Gollam és Szauron közép-földei állampolgárok közötti vita lezárása érdekében.

Trója Szerelemfáltésből elkövetett magánlaksértésről és emberölésről érkezett bejelentés az illetékes szervekhez. A nyomozás során megállapításra került a tényállás, mely a következő: Folyó hó 11-én Paris és Hektor nevű trójai állampolgárok baráti látogatást tettek a Menelaosz nevű személynél, aki otthonában fogadta őket. A Paris nevű fiatalember aki foglalkozását tekintve herceg, nemi kapcsolatot létesített vendéglátójuk feleségével, majd elcsábította, és magával vitte őt. Ezen felháborodva Menelaosz rokonaihoz, közelebbről testvéréhez Agamemnónhoz - foglalkozása király - sietett, és közösen elhatározták elégtételt vesznek az elkövetőn. A jogtalan önbíráskodás szándékát kimerítve terjedelmes rokonságukkal együtt különböző ütő és szűrőfegyverekkel felszerelve az elcsábítás elkövetője, Paris otthona elé vonultak, felhevült állapotban. Többszöri

szóváltás után dulakodás alakult ki Paris és Menelaosz rokonsága között, melyben többen megsérültek, legtöbben 8 napon túl gyógyuló szúrt és zúzott sérüléseket szenvedtek. A rendbontásban életveszélyesen megsérült és a helyszínen elhunyt a Menelaosz nevű személy, spártai állampolgár. Az ügy továbbfajult, újabb rendbontás alakult ki, és mielőtt a rendőrség a helyszínre ért volna, az Agamemnón nevű görög állampolgár vezette rokonság annak felbujtására a csoportos garázdaság fogalmát kimerítve felgyújtotta és kifosztotta a Trója nevű helységet, annak lakóit többszörösen inzultálva, többeknek ismét szúrt és vágott sérüléseket okoztak, valamint súlyos vagyon elleni bűncselekményeket követtek el. A folytatólagosan elkövetett bűncselekmények során még életét vesztette Hektor trójai állampolgár foglalkozását tekintve herceg, valamint súlyos lábsérülésébe a helyszínen belehalt az ismert és többszörösen körözött verekedő, az Akhilleusz nevű mürmidón nemzetiségű személy. Az ügy súlyosságára való tekintettel az összes érintett azonnali elzárását és gyorsított eljárásban történő elítélését javasoljuk, a további családi háborúskodás elkerülése végett.

<http://www.keptelenseg.hu/vicc-szoveg/a-filmeknel-is-tenyallas-esete-forog-fenn-2517>

A 15-17. oldalon levő totó megoldása:

1. 2, 2. x, 3. 1, 4. x, 5. 2, 6. 1, 7. 1, 8. 2, 9. x, 10. x, 11. x, 12. 2, 13. x, 13+1. 1

Minden kedves olvasónknak békés karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánunk!

Az újság eredeti címe: Fáy Irka –

Az iskola weboldala: <http://www.fayamszki.hu/>

1095 Budapest, Mester utca 60–62. ☎ +36-1-215-3177

Fax: +36-1-476-0901, OM azonosító: 035379

Felelős kiadó: **Dr. Zántó Edina** igazgató

Felelős szerkesztők: **Dr. Hegedűs Andrea – Zsilka István**

Diákfőszerkesztő: Lázár Egon 9.b

Diákfőszerkesztő-helyettes: Balugyánszki József 9.b

A 118. szám (2012. november – december) elkészítésében közreműködtek:

Csókásné Gémesi Ildikó, Dorozsmai Károly, Hanczvikkel Adrienn,

Héher Leon 9.b, Kaszala Pálma Nóra, Kecskédi Petra, Kertai Bettina,

Kiss Viktor Zsolt 9.b, Landthaller Ede 12.b, László Bálint 9.b, Lóczi Gyula 13.e,

Major Norbert 9.b, Nemere István 12.b, Pletser József, Ratkovics Mónika,

Schirger Tamás 12.e, Simon Viktória, Solymosi Roland 12.e, Tóth László,

Viktor Patrik 9.b